

Sikring av barn i bil

Innhold

Et usikret barn kan bli alvorlig skadet på bilturen, selv i lave hastigheter. Sørg derfor alltid for å sikre barnet ditt riktig - også på korte turer.

I denne brosjyren finner du informasjon om hvordan du best sikrer barnet ditt i bil.

Hva sier loverket?	3
Hvorfor bakovervendt bilstol	5
Hvordan velge riktig bilstol til ditt barn	6
De ulike bilstolgruppene forklart	7
Bruk av airbag og vanlige feil	10

Lover og regler

Det er påbudt å sikre barn i bil. Barn som er under 135 cm høye skal alltid bruke godkjent barnesikringsutstyr som er riktig i forhold til barnets vekt og høyde. Barn mellom 135 og 150 cm skal bruke godkjent barnesikringsutstyr dersom slikt utstyr er tilgjengelig i bilen.

Barn skal ikke transporteres i bakovervendt barnestol i et forsete der det finnes airbag. Unntaket er hvis airbagen er slått av.

I bil der det ikke er bilbelter skal barn under tre år ikke transporteres. Barn over tre år skal ikke transporteres i forsete i biler uten bilbelte.

Sikringsutstyr for barn i bil er i dag godkjent etter to regelverk; ECE R44/04 eller R129. Det er påbudt å sikre spedbarn bakovervendt i henhold til gjeldende regelverk.

I henhold til ECE R44/04 skal barn sikres bakovervendt til de er over 9 kg. I henhold til R129 skal barn sikres bakovervendt til de er 15 måneder gamle (husk å lese brukermanualen for å bruke bilstolen korrekt).

Se etter godkjenningssmerke når du skal kjøpe bilbarnestol.

Alle barn under 135 cm skal sikres i godkjent barnesikringsutstyr i bil.

Hvorfor bakovervendt?

Både kollisjonstester og reelle ulykker viser at det sikreste for små barn er å være sikret i et bakovervendt barnesete.

Barn har et stort og tungt hode i forhold til resten av kroppen, samtidig som muskler og beinbygning er svakere enn hos eldre barn og voksne. Barn bør sitte bakovervendt så lenge som mulig, helst til de er minst fire år gamle, og gjerne enda lengre.

Det er stor forskjell på å sitte forovervendt og bakovervendt:

Forovervendt: Skadereduksjon på ca. 65 %

Bakovervendt: Skadereduksjon på ca. 90 %

Når barnet sitter bakovervendt presses kroppen og hodet inn mot seteryggen ved en frontkollisjon. Kraftene fordeles over en større flate, og belastningen blir mindre på nakken og på barnets indre organer.

Når barnet sitter forovervendt får nakke og hode kraftig bevegelse i en frontkollisjon. Det gir stor risiko for overstrekking av nakken og alvorlige hodeskader. Setebelte og pute over magen kan gi en kraftig belastning på indre organer.

Velg riktig bilstol til barnet ditt

Alt barnesikringsutstyr som selges nytt, er godkjent etter gjeldende godkjenningssnorm - enten ECE Regulator 44-04 eller ECE-Regulator 129.

Utstyret skal være merket med aktuelt godkjenningssmerke. Merkingen angir hvilken vekt- og høydeklasse utstyret gjelder for.

Det fins tre typer bilstoler tilpasset ulike faser i barnets liv:

- Babystol
- Småbarnstol
- Beltestol

Når du skal kjøpe bilstol må du vite hvilken type stol du trenger først. Sjekk www.bilstolvelgeren.no for å finne riktig type stol til ditt barn. Ta med barn og bil til en utstyrsforhandler med godt utvalg, slik at dere kan teste litt ulike stoler og få hjelp til å montere bilstolen i bilen. Husk at best i test ikke betyr at stolen passer ditt barn eller i din bil.

Isifix eller beltemontert bilstol

Utvalget av bilstoler er stort og det skiller mellom stoler som festes med 1) Isifix eller 2) med bilens belter.

Begge deler er like sikkert ved riktig montering. Beltemonterte stoler går opp til 25 kg og Isifixmonterte stoler går opp til 18 kg.

De fleste nye biler har Isifix-fester. Selv om Isifix er en internasjonal standard, varierer baksete-konstruksjonen fra bil til bil. Det gjør at du får ulik helning på bilsetet avhengig av hvilken bil du har. Sjekk derfor nøye at du får et sete som kan brukes i din bil.

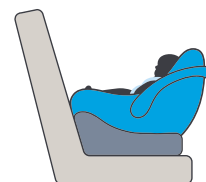
Det er mulig å leie

Noen utstyrsforhandlere, forsikrings-selskaper og andre leier ut sikringsutstyr. Sjekk at utstyret er godkjent eller gjeldende godkjenningssnorm.

Brukt utstyr

Dersom du kjøper brukt utstyr må du kjenne forhistorien. Et sete som har vært brukt i en kollisjon, eller blitt skadet på annen måte, skal kasseres. Sjekk at sømmer, belter og låser er intakt, og sørg for å få med bruksanvisningen.

Bilstoler bør kastes når de er eldre enn 7-10 år, fordi materialet svekkes over tid. Klipp over selene på stolen før den kastes.

Spedbarn

Babystol Vekt: 0 – 13 kg | Lengde: 40 – 75 cm

Babystol er den første bilstolen barnet trenger og den monteres alltid bakovervendt. Velg en stol som passer i bilen og sett dere godt inn i hvordan den festes riktig. Feilmontering forekommer ofte.

Babystolen har høyde og vektbegrensning. Sjekk derfor hva som gjelder for den aktuelle stolen. Babystolen bør byttes med en bakovervendt småbarnstol når barnet kan sitte selv og er stort nok for en neste type stol.

Babystolen bør ha en helning på ca. 45 grader eller brattere. Alle biler har ulike bilseter, derfor er det viktig å teste

babystolen i bilen før du velger bilstol, slik at du er sikre på at stolen passer i bilen.

Det er ikke skadelig for barnets rygg eller nakke å sitte i et bilbarnesete fra de er nyfødte, heller ikke på lengre turer. Ta pauser med jevne mellomrom, slik at barnet kommer ut av setet og får bevege seg.

Babystolen er for liten når barnets hode er på linje med setets høyeste punkt.

Småbarnstolen er for liten når øverste del av barnets øre er på linje med setets høyeste punkt.

Feil belteføring er en av de vanligste feilene når barn sikres i bil. Ta deg tid til å kontrollere at setebeltet er festet riktig. Stramt over hofter og stramt over skulder er en god huskeregel.

Småbarn

Småbarnstol: Vekt: 0/9 – 18/25 kg | Høyde: 61 – 125 cm

Småbarnstolen er det andre setet barnet trenger. Vi anbefaler å bruke et bakovervendt barnesete så lenge som mulig, helst til barnet er fire år gammelt og gjerne endra lengre. Det finnes i dag flere bakovervendt seter på markedet som går opp til 25 kilo og/eller 125 cm.

Utvalget er stort og det skiller mellom stoler som festes med ISOfix eller med bilens bilbelter. Begge deler er like sikkert ved riktig montering. Sett av god tid første gang setet skal monteres i bilen, og be eventuelt forhandler om hjelp. Barnet vil vokse mye

i løpet av bruksperioden og noen vil være nødt til å bytte til større småbarnstol i løpet av periode med bakovervendt bilstol.

Småbarnstolen bør ha en helning på ca. 30 grader eller brattere. For at setet skal fungere riktig må setets seler strammes godt rundt barnet, og reguleres etter hvor mye klær barnet har på seg. Det beste er å ta av eller åpne yttertøyet slik at beltet ligger nært kroppen. Husk at selen i bilsetet skal ikke være vridd, men ligge flatt mot kroppen for å fordele trykket best mulig.

Større barn

Beltestol: Vekt: 15 – 36 kilo | Høyde: 100 – 150 cm

En fremovervendt beltestol er den siste bilstolen barnet trenger. Ved å bruke en beltestol, sikrer du riktig belteføring.

Vi anbefaler beltestoler med rygg og beskyttelse på sidene av hodet. Setet tilpasser bilens eget trepunktsbelte til barnets kropp og sørger for at setebeltet ligger riktig over skulderen og nede på hoftene. Hvis barnet sovner på langtur vil en beltestol holde barnet bedre på plass i setet og gi god komfort.

Bilpute er godkjent, men gir langt dårligere sikkerhet, spesielt ved sidekollisjoner. I tillegg er det større sjanse for feil belteføring som kan føre til store skader ved en ulykke. Bilbelte skal ligge tett mot kroppen, hoftedelen av beltet skal gå over hoftene og skulderdelen bør gå over skulder nært halsen.

Merk deg at beltestol og pute alltid skal brukes sammen med bilens trepunktsbelte.

Airbag

Det er forbudt å plassere et bakovervendt barnesete i passasjeret foran hvis det er en aktiv airbag der. Airbagen kommer med en voldsom kraft, og barnet kan bli drept eller alvorlig skadet hvis den utløses.

Barn som er lavere enn 140 cm bør ikke sitte i forsete med aktiv airbag. Airbagen er konstruert for å beskytte en voksen og kan skade et barn alvorlig. Hvis airbagen ikke kan kobles ut med nøkkel eller fysisk fjernes på et verksted, er baksetet eneste alternativ for plassering av barnet.

Sideairbager er ikke farlige for barn som sitter riktig sikret, men det anbefales verken at barn eller voksne lener seg mot dører med airbag. Se spesifikk informasjon i bilens instruksjonsbok.

Vanlige feil

Hvert år skades mange barn helt unødvendig i bil. Dårlig tid og små glipp kan få fatale konsekvenser i en ulykke.

Husk å alltid sikre barnet skikkelig, sørg for å stramme selene tett inntil barnet og merk om setet står godt nok festet.

Unngå løse gjenstander i bilen. Både barn og voksne kan få alvorlige skader selv av en brusflaske ved en bråbrems.

Vanlige feil som kan få alvorlige konsekvenser:

- Beltene i barnesetet er ikke strammet godt nok rundt barnet
- Bilbeltet ligger under armen eller bak ryggen til barnet
- Barnesetet er plassert i forsete foran en aktiv airbag
- Monteringsanvisningen er ikke fulgt nøye nok, og setet er for dårlig festet
- Selen rundt barnet er vridd

Spørsmål?

Har du spørsmål om sikring av barn i bil? På tryggtrafikk.no/barnibil finner du utfyllende informasjon, filmer og svar på aktuelle spørsmål. Du kan også stille spørsmål på barnibil@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK

Tullingsgate 2 (6. etasje)

Pb. 277 Oslo Sentrum

0103 Oslo

barnibil@tryggtrafikk.no

www.tryggtrafikk.no